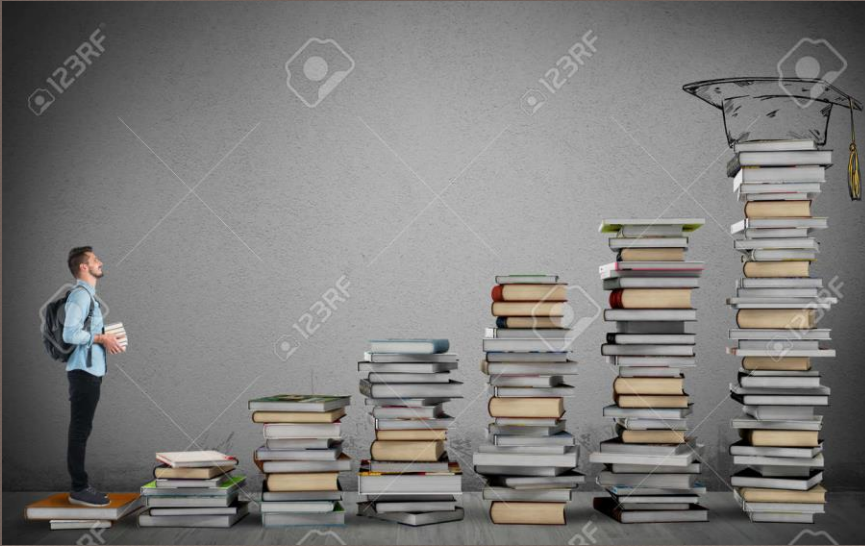

MOTİVASYON

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisi

- Her öğretim kademesinde, başarıda önemli bir faktör olan motivasyon farklı şekillerde tanımlanmasına rağmen temelde bireyi harekete geçiren güç, hedefe ulaşmak için çalışmaya istekli olma olarak ele alınmaktadır.

- Öğretmenin motivasyon aktivitelerini bilmesi, ders öncesinde ve ders sırasında kullanması öğrencilerin öğrenmeye hazır hale getirilmesini ve başarının gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Motivasyon Nedir?

- Öğrenci motivasyonu doğal olarak, öğrencilerin öğrenme sürecinde derse katılma istekleriyle ilgilidir. Bu aynı zamanda akademik aktivitelere katılıp katılmamalarının altında yatan sebep ve amaçlarla da ilgilidir.
- İçgüdüsel olarak güdülenmiş bir öğrenci bir aktiviteyi, ondan alacağı haz için, onun sağlayacağı öğrenme ve başarı duygusu için ele alır.

-
- Motivasyon organizmanın davranışlarının ardında enerji üreten, yönlendirme yapan, farklı aşamadaki çabalan kapsayan genel bir kavramdır.
 - Genellikle kişiyi uyandıran uyaran, harekete geçiren içsel bir durumdur.
 - Motivasyon genel olarak "içsel motivasyon" ve "dışsal motivasyon" olarak iki şekilde ele alınabilir.

-
- "İçsel Motivasyon" kaynağı bireyden gelen merak, ilgi, öğrenme ihtiyacı ve gelişme duygusu olarak ele alınabilirken "dışsal motivasyon" bir görevin tamamlanmasında öğrenciye öğretmen veya bir başkası tarafından sağlanan ödüllerle oluşturulan motivasyondur.
 - Kişisel faktörlerin işin içine girdiği durumlarda içsel motivasyon, çevresel faktörlerin işin içine girdiği durumlarda ise dışsal motivasyon söz konusudur.

-
- Öğretme esnasında öğretmen öğrencilerin merakını uyararak ve öğrettiklerini daha İyi anladıklarını hissettirerek onları içsel olarak güdüleyebilir.
 - Öğretmen dışsal motivasyonu öğrencilerin öğrenmesini desteklemek için kullanırken öğrencinin içsel bir şekilde derse motive olması için ortam yaratmalıdır

-
- Öğretmenin kafasında üç hedef olmalıdır.
 - 1. Öğrencilerin yaratıcı bir şekilde derse katılmalarını sağlamak, yani onları o anki aktiviteye motive etmek,
 - 2. Uzun dönemli hedeflerde, öğrencilerin hedeflerine motive olmalarını sağlamak. Aynı zamanda bu özelliğiyle onları tüm hayatları boyunca kendilerini yönetmelerine, amaçlarına ulaşmalarına yardımcı olmak,
 - 3. Öğrencilerin çalıştıkları konu üzerinde yüzeysel değil de, derin düşüncelerini sağlamak

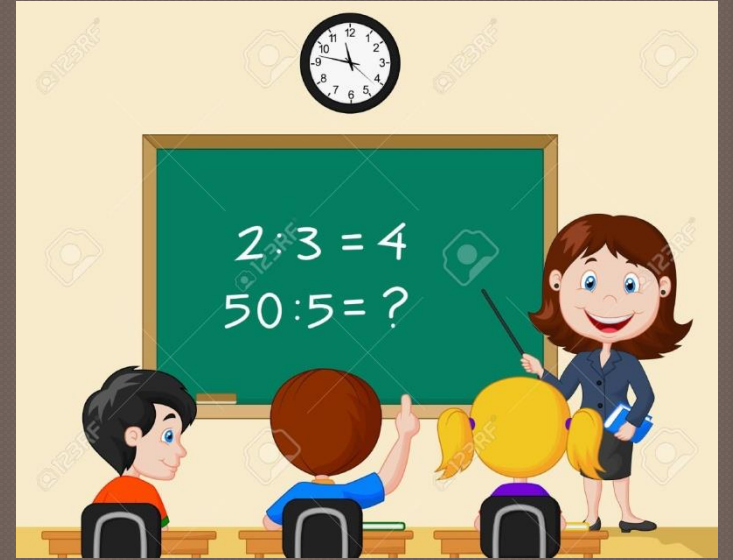
-
- Motivasyon stratejilerine başvurmak ödül ve cezaya başvurmaktan daha önemlidir. Sıkı ve sert yaklaşımlar kısa dönemde işe yarayabilmekte, fakat nadiren uzun dönemde olumsuz sonuçlanmaktadır..
 - Öğrenci motivasyonunun sağlanması yeterli değildir. Bunun aynı zamanda sürdürülmesi, aktif olarak büyümesi gerekmektedir.
 - Uygun seçilmiş stratejiler sınıfta olumlu bir motivasyon iklimi yaratmak için yeterlidir

-
- Öğretmenler karşılarında başarılı bir öğrenci grubu görmek istediklerinde ön motivasyon aktivitelerinin çok iyi düzenlenmiş olması gerektiği bilmek zorundadır.
 - Pragmatik olarak bu aktiviteler öğretmen tarafından ders sunumundan 10-15 dakika önce başlatılan düşünmeyi harekete geçirici ve eğlenceli mesajlardır. İşte bu amaçla yapılacak kısa alıştırmalar ya da öğrenciler tarafından tartışılacak ilgi çekici konular genellikle öğrencilerin ilgisini çeker.

○ Bilişsel olarak hazıroluş durumuna gelen
ve konuya odaklanan öğrenci öğrenmeye
karşı güdülenmiş demektir. Eğer konunun
ne işe yaradığı ve neleri kapsadığı ile
ilgili olarak öğrencinin zihninde net
algılar oluşursa öğrenme kolaylaşacaktır.

- Sınıf iklimi sözkonusu olduğunda güvenlik ve başarı önemli faktörlerdendir. Sınıfın düzenli olması, güven vermesi, neyin, nerede ve ne zaman yapılacağıının belirginleşmesi öğrencilerin güdülenmesini arttırmaktadır. Öğrenci sınıfta başarılı olmak için çalışmaya değerdiğini düşünmelidir. Öğrenci başarının ulaşılabilir olduğunu hissetmelidir.

- Sınıfta öğretmen öğretime ne kadar istek ve coşkuyla katılırsa öğrenciler de öğrenmeye o kadar istekli olurlar. Öğretmen kendi konusu hakkında aşırı istekli olduğu zaman bu şevk, coşku çoğunlukla bulaşıcıdır. Eğer öğretmen sıkılırsa öğrenci bunu anlayacaktır.

- Öğretmenin öğrencilere model olması onların motivasyonunu artırır. İster ilk seviyede olsun ister daha ileri sınıflarda olsun öğrenciler için en önemli güdülerden biri öğretmenin oluşturduğu güdülenme modelidir. Öğrencilerin gösterdiği ilgisizliğin sebebi, öğretmenlerin veya ailelerin öğrenmeye karşı ilgisizlikleridir.

- Öğretmenin öğrenciye yaklaşımının sıcak ve empatik olması öğrencinin güdülenmesini teşvik eder. Öğrenciye empatik yaklaşan öğretmeni öğrenciler model alır ve dersi daha çok dinlerler.

- Öğretmen öğrencilerine destek olduğunu ve her şartta onları hatalarıyla kabul ettiğini, öğrencilere hissettirmelidir.
- Bu yolla öğrenciler hata yapma kaygısından uzaklaşacaklar ve gerçek üretkenliklerini rahat bir şekilde rotaya koyabileceklerdir .

-
- Öğretmenin övgüsü çok önemli ve güçlü motivasyondur. Etkisi ise iyi kullanımına bağlıdır.
 - Öğrencinin çabalarına ve katılımına bağlı olarak, öğretmenin içten memnuniyetini taşıyan ve inandırıcılık değeri olan övgüler, bu nitelikten yoksun, rastgele verilen övgüden daha etkili olacaktır .

-
- Teşvik, övgüden farklı olarak öğrenci çalışmasını yargılamaz.
 - Etkisiz övgü öğrencide öğrenmeye karşı var olan içsel motivasyonu dış motivasyona yönelttiği için olumsuz etkileyebilir.
 - Teşvik kullanan öğretmenler ise, öğrencilerin sürekli olarak değerlendirme korkusu taşımadıkları, yanlış yapabildikleri, bu yanlışlardan öğrenebildikleri bir başkasının mükemmellik standardını karşılamak için çabalamadıkları bir ortam yaratır.

Ders Öncesi ve Ders Sırasındaki Motivasyon Aktiviteleri için Öneriler

- 1) Derse başlamadan önce öğretmenin öğrencileri derse hazır hale getirici atmosfer oluşturması gerekmektedir. Günlük yaşantılarıyla ilgili yapacakları ufak bir söyleşi ya da öğrencilerin ilgilerini çekmek amacıyla sorulacak bir soru, ortaya atılacak bir güncel problem öğrencilerin ilgilerini çekebilir ve motivasyonlarını yükseltebilir.

-
- 2) Öğretmenin öğrencinin ilgisini çekerek motive etmesinde önemli noktalardan biri, öğrencinin değişik ders dışı faaliyetlere karşı ilgisini çekerek, bunu ders konularına kaydırmaktır. Örneğin ders öncesi konuyla ilgili verilen ödevlerle, ilgili kişilerle yapılması sağlanan görüşmelerle konuya olan merak arttırılabilir.

-
- 3) Sınıfta hemen her öğrencinin aktif katılımını sağlayacak planlar yapmak ve öğretim stratejileri belirlemek yoluyla öğretmen uygun motive edici aktivitelere de yer verebilmelidir.
 - 4) Dersin hedefleri, kullanılacak materyal ve dersin işlenişi hakkında öğrenciyle paylaşım öğrencilerin kendilerini yönlendirmelerini sağlayacaktır. Öğrencilerin ulaşabileceği hedeflerin konmasında öğretmen çok dikkatli olmalı ve bu konuda öğrenci bilgilendirilmelidir.

-
- 5) Öğretmen dersi çok iyi organize ederek öğrencilerin kolaylıkla motive olmalarını sağlayabilir.
 - 6) Bir konunun öğrencilere sunumunda günlük yaşamdan kesitler sunulması, öğretimde uygun materyallerin kullanılması gibi etkinlikler bir yandan öğrenmeyi anlamlı hale getirirken, diğer yandan öğrencilerin öğrenmeye olan ilgilerini, dolayısıyla motivasyonlarını arttırabilir

- 7) Öğretmen öğretim etkinlikleri sırasında öğrenciyi düşünmeye sevketmelidir. Böylelikle ders daha canlı ve eğlenceli hale gelecektir. Öğretmenin yönlendireceği sorular öğrencilerin, ihtiyaç ve ilgi alanlarıyla tutarlı olmalı, konuyla bağlantılı hale getirilmelidir.

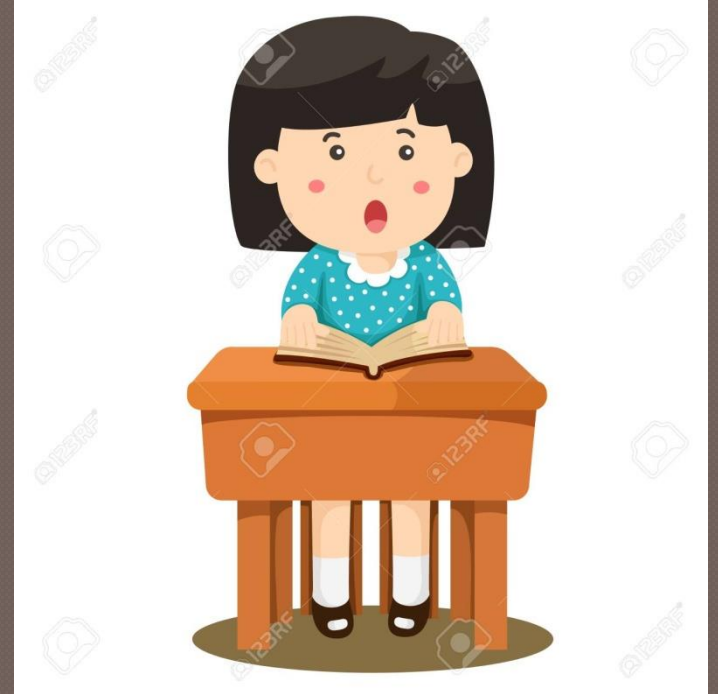
-
- 8) Öğrenciler için dersin zevkli bir şekilde işlenmesi çok büyük önem taşır. Ders sırasında dağılan ilgilerini toplayıp, derse adapte etmek için değişik uygulamalara başvurmak öğrenciyi derse motive edecektir. Öğretmenin anlatacağı konunun öğrenmeye değer olduğunu öğrenciye benimsetmesi gerekir. Bilgilerin nerede kullanılacağını ve ne işe yarayacağını bilen öğrenci derse daha kolay motive olur.

- 9) Öğretmenin kişilik özellikleri öğrencinin motivasyonunda önemli bir belirleyicidir. Öğrencilerini kolaylıkla motive etmek isteyen öğretmen güler yüzlü, sevecen, anlayışlı, tutarlı ve sağlıklı iletişime giren, öğrencileriyle kolaylıkla empati kuran bir yapıya sahip olmalıdır.

-
- 10) Öğretmenlerin kullanabileceği bireyselleştirilmiş öğretim teknikleriyle öğrencilerin ihtiyaçlarına hitap edip sıkılması engellenebilir.
 - 11) Öğrencilerin çaba ve cesaretleri takdir edilip geliştirilebilir. Pekiştiricilerin kullanılması ile öğrencinin derse hazır gelmesi sağlanabilir. Böylece öğrencinin kendi öz sayısının gelişmesine katkıda bulunup, hem arkadaşlarının hem kendi gözünde kendini daha iyi hissetmesi sağlanır.

- 12) Olumlu benlik kavramına sahip, özgüveni yüksek öğrenciler kendi başarıları ile ilgili olumlu bir tutuma sahip olup kendi dışındaki faktörlere daha az yüklenme yapmaktadırlar. Burada öğretmen öğrencilere kendilerini ortaya koymaları için fırsatlar vermelidir.

-
- 13) Öğretmenin öğrencilerinde verimli ders çalışma alışkanlığını kazandırması ve geliştirilmesi öğrencinin kendi çalışma yaklaşımını ve yöntemini belirlemesine yol açacak ve böylece öğrencinin başarı düzeyi yükselecektir. Başarı güdüsü öğrencinin tekrar motive olmasını sağlayacaktır.

- 14) Öğretmenin sisteme, öğretmeye, öğrenciye bakış açısının olumlu olması, mesleğini sevmesi ve coşkuyla derse girmesi, öğrencilerin motivasyonunu arttıracaktır.

- 15) Başarı ve başarısızlıkların paylaşıldığı, duygu paylaşımının gerçekleştiği ve öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve tutumları konusunda bilgilendirildiği aktiviteler aynı zamanda sınıf öğretmenin öğrencileri daha iyi tanımasını da sağlar.

